

Εισαγωγή στους *Colectivo Situaciones* Nate Holdren & Sebastian Touza

Η ακόλουθη μετάφραση του άρθρου για τη “αγωνιστικότητα της έρευνας”, βασικό κείμενο καθώς αποκαλύπτει τις αξίες και τις αρχές που επικαλείται η *Colectivo Situaciones* όταν ορίζονται ως αγωνιστές (militants), απαιτεί τον αναστοχασμό μας για το ρόλο μας ως μεταφραστές. Ελπίζουμε ότι η αγγλική (σ.τ.ε.μ. και η ελληνική) μετάφραση του άρθρου θα βρει κοινά σημεία σε όσες και όσους παράγουν πολιτική αδιαχώριστη από τη σκέψη στην/για την κατάστασή τους. Αλλά νιώθουμε επίσης ότι είναι σημαντικό να μοιραστούμε με την αναγνώστριά την επιθυμία μας να διώξουμε την όποια μυθική παρανόηση/κατανόηση της διαφάνειας της γλώσσας. Μοιραζόμαστε με την *Colectivo Situaciones* την πεποίθηση ότι η αφαίρεση που ενέχεται στην προσπάθεια της επικοινωνίας αναπόφευκτα φτωχαίνει την εμπειρία (experience). Η μετάφραση προσθέτει ένα ακόμη επίπεδο αφαίρεσης. Με αυτή την έννοια, καταλαβαίνουμε τη πλήρη σημασία του ιταλικού γνωμικού *traduttore, traditore* (μεταφραστή – προδότη). Όχι επειδή σκοπεύουμε να προδώσουμε κάποιον/α, αλλά επειδή αναγνωρίζουμε ότι κάθε μετάφραση είναι μια προδοσία, προσπάθειά μας είναι να διατηρήσουμε την πίστη μας με την συγκεκριμένη συνθήκη στην οποία ξετυλίγεται η εμπειρία που επικοινωνείται.

Σε αυτή την εισαγωγή, θα θέλαμε να παρουσιάσουμε μερικές από τις δυσκολίες που είχαμε κάνοντας τη μετάφραση. Ελπίζουμε ότι εξηγώντας της αποφάσεις που πήραμε θα προσφέρει επιπλέον έδαφος φέρνοντας τον αναγνώστη εγγύτερα στη δουλειά της *Colectivo Situaciones*.

Αντιμετωπίσαμε την πρώτη μας δυσκολία όταν προσπαθήσαμε να μεταφράσουμε τον τίτλο. Δεν είμασταν σίγουροι πως να μεταφράσουμε τον όρο “*militancia de investigación*”. Αυτή η φράση μπορεί να αποδοθεί στα αγγλικά είτε ως ‘research militancy’ (αγωνιστικότητα της έρευνας) είτε ως ‘militant research’ (αγωνιστική έρευνα). Με τον κίνδυνο να παίρνουμε τις λέξεις πολύ στα σοβαρά (πάντα ένας κίνδυνος στη μετάφραση), θα ήταν ίσως χρήσιμο να ξοδέψουμε λίγη ώρα με αυτές τις δύο πιθανές μεταφράσεις. Η “αγωνιστική έρευνα” υπονοεί μια συνέχεια με άλλα παραδείγματα αγωνιστικής έρευνας, σαν αυτά που παρουσιάζονται σε άλλα μέρη αυτού του τόμου και αλλού. Η “αγωνιστικότητα της έρευνας” μπορεί να ακούγεται παράξενα στα αυτιά των ομιλούντων αγγλικά (και ελληνικά) και δεν είναι τόσο άμεσα κατανοητό τι εννοεί ο όρος.

Η γραμματική διαφορά ανάμεσα σε αυτές τις δυο φράσεις είναι θέμα του ποιά λέξη προσδιορίζει τη δραστηριότητα και ποιά λέξη τη χαρακτηρίζει, ποιά λέξη θα είναι το κατηγορημα της άλλης. Η διαφορά φαίνεται να στηρίζεται στην έμφαση. Αναφέρεται η ισπανική φράση στην παραγωγή της γνώσης που συμβαίνει να είναι ριζοσπαστική με κάποιο τρόπο (αγωνιστική έρευνα); Ή αναφέρεται στη ριζοσπαστική δράση που τυχαίνει να παίρνει τη μορφή της παραγωγής γνώσης (αγωνιστικότητα της έρευνας);

Η αναποφασιστικότητά μας μας οδήγησε να ρωτήσουμε την *Colectivo Situaciones* με ποιά από τις δυο εκφράσεις θα ήταν πιο άνετοι/ες. Προς έκπληξή μας – ή και όχι – η απάντηση ήταν “και με τις δυο”. “Θεωρούμε την πρακτική μας ως διπλή κίνηση: να δημιουργήσουμε τρόπους να είμαστε αγωνιστές που ξεπερνούν τις πολιτικές βεβαιότητες που εγκαθιδρύθηκαν a priori και να αγκαλιάσουμε την πολιτική ως έρευνα (με αυτή την έννοια, είναι η ‘αγωνιστικότητα της έρευνας’), και συγχρόνως, να εφεύρουμε μορφές σκέψης και παραγωγής εννοιών που απορρίπτουν τις ακαδημαϊκές διαδικασίες, διαρρηγνύοντας τη σχέση μας με την εικόνα ενός αντικειμένου που πρέπει να γνωρίσουμε, βάζοντας στο κέντρο την υποκειμενική εμπειρία (με αυτή την έννοια, είναι η ‘αγωνιστική έρευνα’)”.

Η *Situaciones* συγκροτήθηκε ως ομάδα/κόλλεκτίβα στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Πρωτύτερα, είχαν συμμετάσχει στο *El Mate*, μια φοιτητική ομάδα αξιοσημείωτη για τη δημιουργία της Ελεύθερης Έδρας “Che Guevara”, ένα πείραμα που προσανατολιζόταν στην ανακτήση της μνήμης της γενιάς των Αργεντινών και Λατινοαμερικανών επαναστατών των δεκαετιών του '60 και '70, το οποίο ξεκίνησε στο Πανεπιστήμιο του Μπουένος Άιρες και γρήγορα διαδόθηκε σε αρκετά πανεπιστήμια στην Αργεντινή και το εξωτερικό. Το αργεντινικό κοινωνικό τοπίο όπου οι άνδρες και οι γυναίκες των *Situaciones* είχαν σφυρηλατήσει τις ιδέες τους ήταν μια έρημος που τη φυσούσαν νεοφιλελεύθεροι αγέρηδες, όπου μόνο μερικά κινήματα αντίστασης μπορούσαν να σταθούν από μόνα τους. Οι καιροί ήταν τέτοιοι που

ερασιτέχνες μεταμοντέρνοι στοχαστές είχαν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η κοινωνική αλλαγή ήταν ένα απολίθωμα του παρελθόντος και όπου οι άνθρωποι που ενέχονται στην πολιτική μπορούν να θεωρήσουν τη δραστηριότητά τους μόνα διαμέσω σπανίως αμφισβητήσιμων μοντέλων.

Η αγωνιστικότητα της έρευνας ήταν η απάντηση στην ανάγκη να ξαναχτίσουν τους δεσμούς ανάμεσα στη σκέψη και τις νέες μορφές πολιτικής συμμετοχής οι οποίες γρήγορα γίνονταν μέρος της αργεντινικής πραγματικότητας. Στον πρόλογο “Για τη Μέθοδο” του βιβλίου που η Colectivo Situaciones συνέγραψε με το κίνημα των ανέργων του Solano (MTD Solano), οι συγγραφείς διακρίνουν την αγωνιστικότητα της έρευνας από τρεις άλλες σχέσεις με τη γνώση¹. Από τη μια, η ακαδημαϊκή έρευνα δεν μπορεί παρά να αφήσει εκτός του πεδίου της διερεύνησης τη λειτουργία της απόδοσης νοήματος, αξιών, ενδιαφερόντων και ορθολογικότητας του υποκειμένου που διεξάγει την έρευνα. Από την άλλη, οι παραδοσιακοί πολιτικοί ακτιβιστές – όσοι/ες συμμετέχουν σε κόμματα ή οργανώσεις σαν κόμματα – συνήθως θεωρούν ότι η (ιδεολογική) δέσμευση και συμμετοχή τους κάνει τη σχέση τους με τη γνώση καλύτερη από την ακαδημαϊκή εργασία. Αλλά η δραστηριότητά τους είναι εξίσου αντικειμενοποιητική (objectifying), με την έννοια ότι πάντα προσεγγίζει τους αγώνες από ένα προηγούμενος συγκροτημένο πλαίσιο γνώσης. Και οι αγώνες υπολογίζονται όχι για την ίδια την αξία τους – αλλά μάλλον με όρους της συνεισφοράς τους σε κάτι διαφορετικό από τους ίδιους – την σοσιαλιστική ή κομμουνιστική κοινωνία που περιμένει στο τέλος του δρόμου. Μια τρίτη μορφή, ο ανθρωπιστής ακτιβιστής, επίσης συσχετίζεται με άλλους με εργαλειακό τρόπο – τη δικαιολόγηση και χρηματοδότηση από ΜΚΟ (Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις) – και θεωρεί ότι ο κόσμος είναι στατικός, δεν μπορεί να αλλάξει ριζικά (επομένως, το καλύτερο που μπορεί να ελπίζει κάποιος είναι η εξαφάνιση των χειρότερων προβλημάτων).

Η αγωνιστικότητα της έρευνας δεν διακρίνει ανάμεσα στη σκέψη και την πολιτική εργασία. Εξ αιτίας του ότι, όσο κρατάμε την έννοια της σκέψης για την δραστηριότητα της σκέψης/δράσης που εκθρονίζει τη λογική με την οποία τα υπάρχοντα μοντέλα αποκτούν το νόημά τους, η σκέψη είναι αμέσως πολιτική. Από την άλλη, αν διατηρούμε την έννοια της πολιτικής για τον αγώνα για την ελευθερία και τη δικαιοσύνη, κάθε πολιτική ενέχει σκέψη, επειδή υπάρχουν μορφές σκέψης ενάντια στα καθιερωμένα μοντέλα που υπονοούνται σε κάθε ριζοσπαστική πρακτική – σκέψη που οι άνθρωποι επιτελούν με τα σώματά τους.

Αυτό μας φέρνει στη δεύτερη μεταφραστική δυσκολία. Δύο ισπανικές λέξεις μεταφράζονται στην αγγλική λέξη “power” (δύναμη/εξουσία): *poder* και *potencia*. Θα μπορούσαμε να πούμε γενικά ότι η λέξη *poder* ορίζει την δύναμη ως “δύναμη επί” (με την έννοια που έχει, πχ, όταν αναφέρεται στο κράτος ή στην ηγεμονική δύναμη) και η λέξη *potencia* ορίζει την “δύναμη να”, το είδος δυνατότητας που εκφράζεται στην δήλωση “Μπορώ”². Συνεχίζοντας αυτή τη γενίκευση, είναι δυνατό να πούμε ότι η λέξη *poder* αναφέρεται σε στατικές μορφές δύναμης, ενώ η *potencia* αναφέρεται σε δυναμικές μορφές. Η *potencia* πάντα υπάρχει στο “εδώ και το τώρα” της άσκησής της· συμπίπτει με την δράση στην οποία ασκείται. Αυτό επειδή η *potencia* είναι αδιαχώριστη από τη δυνατότητά μας – στην πραγματικότητα, τη δυνατότητα των κορμιών μας – να επηρεαζόμαστε. Αυτή η δυνατότητα δεν μπορεί να διαχωριστεί από τη στιγμή, το μέρος, και τις συγκεκριμένες κοινωνικές σχέσεις στις οποίες εμφανίζεται η *potencia*. Αυτός είναι ο λόγος για την επιχειρηματολογία, στο άρθρο του οποίου γράφουμε την εισαγωγή, ότι όλα όσα λέγονται για την *potencia* είναι μια αφαίρεση των αποτελεσμάτων. Ο,τιδήποτε λέγεται ή επικοινωνείται για εκείνη δεν μπορεί ποτέ να είναι η ίδια η *potencia*. Η αγωνιστικότητα της έρευνας ασχολείται με την διεύρυνση της *potencia*. Γι’ αυτό το λόγο, μια περιγραφική παρουσίαση των τεχνικών της θα οδηγήσει αναγκαστικά σε μια αφαίρεση. Μια τέτοια περιγραφή μπορεί να παράγει μια “μέθοδο” στην οποία όλος ο πλούτος της *potencia* της αγωνιστικότητας της έρευνας στην κάθε κατάσταση “ψιλοκόβεται” για να αφήσει μόνο εκείνο το μέρος του οποίου η ωφελμιστική αξία το κάνει να μπορεί να μεταφερθεί σε άλλες καταστάσεις.

1 MTD Solano & Colectivo Situaciones (2002) *Hipótesis 891: Más Allá de los Piquetes*. Buenos Aires: De Mano en Mano [Υπόθεση 891: Πέρα από τα Οδοφράγματα]. Μια βελτιωμένη εκδοχή αυτού του αποσπάσματος θα εμφανιστεί ως άρθρο στο βιβλίο: Day, R., C. Mark & G. de Peuter (eds.) (forthcoming) *Utopian Pedagogy*. Toronto: University of Toronto Press.

2 Για περαιτέρω συζήτηση αυτής της διάκρισης δείτε το Holloway, J. (2002) *Να αλλάζουμε τον Κόσμο χωρίς να Πάρουμε την Εξουσία*, Αθήνα: Εκδ. Σαββάλας. Οι μεταφράσεις έργων από Γάλλους και Ιταλούς φιλοσόφους που εμπνέονται από το Σπινόζα συναντούν συνήθως παρόμοιες δυσκολίες. Δείτε την εισαγωγή του μεταφραστή που γράφτηκε από τον Michael Hardt στο Negri, A. (1991) *The Savage Anomaly: The Power of Spinoza’s Metaphysics and Politics*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Η σκέψη των πρακτικών γίνεται με το σώμα, επειδή τα σώματα συναντιούνται σε δράσεις που άμεσα καθορίζουν τις αμοιβαίες δυνατότητές τους να επηρεάζονται. Η ιστορία μπορεί να είναι μόνο η ιστορία της ενδεχομενικότητας, μια αλληλουχία στιγμών με τις δικές τους αναφαίρετες εντάσεις. Ο Miguel Benasayag επιχειρηματολογεί ότι η δράση και το κράτος – στις οποίες αντιστοιχούν η *potencia* και η *poter* – είναι δυο επίπεδα της σκέψης και της ζωής³. Κανένα από τα δύο δεν μπορεί να απορροφηθεί από το άλλο. Κάποιος/α είτε παίρνει το μέρος της *potencia*/δύναμης είτε το μέρος της *poter*/εξουσίας (ή της επιθυμίας για εξουσία, όπως εκφράζεται από τους αγωνιστές που επιθυμούν να “καταλάβουν την εξουσία”, να χτίσουν Το Κόμμα, να δομήσουν ηγεμονίες, κλπ).

Οι δυνάμεις (*potencias*) που βρίσκονται στις διαφορετικές μορφές αντίστασης είναι το θεμέλιο της αντιεξουσίας, αλλά οι δυο όροι δεν είναι το ίδιο. Η Αντιεξουσία υποδεικνύει ένα επίπεδο μη-αναστρεψιμότητας στην ανάπτυξη της αντίστασης, μια στιγμή όπου το κύριο καθήκον γίνεται η ανάπτυξη και διαφύλαξη αυτού που έχει επιτευχθεί με τον αγώνα (Benasayag & Sztulwark: 213). Η αντιεξουσία είναι διάχυτη και πολλαπλή. Μεταθέτει την ερώτηση της εξουσίας από την κεντρικότητα που ιστορικά κατέχει, επειδή ο αγώνας της είναι “ενάντια στις εξουσίες όπως αυτές δρουν στις καταστάσεις μας” (*MTD of Solano and Colectivo Situaciones*, Hipótesis 891: 104). Το να είσαι στην πλευρά της δύναμης/*potencia* είναι να αναγνωρίζεις ότι το κράτος και η αγορά προέρχονται από το επίπεδο των αξιών που υιοθετούμε και τους δεσμούς που μας συνδέουν με άλλους ανθρώπους.

Η *δύναμη* (*potencia*) ορίζει την υλική διάσταση της συνάντησης των σωμάτων, ενώ η *εξουσία* (*poter*) είναι ένα επίπεδο που χαρακτηρίζεται από εξιδανικεύσεις, αναπαράσταση και κανονικοποίηση. Η *Colectivo Situaciones* αποφεύγει ένα όνομα για να ορίσουν την πολιτική της ταυτότητα, κάτι που θα πάγωνε την ρευστή υλική πολλαπλότητα της αγωνιστικής έρευνας, υποκαθιστώντας την στη μονοδιάστατη φύση των εξιδανικεύσεων. “Δεν είμαστε 'αυτονομιστές', 'καταστασιακοί', ή οτιδήποτε τελειώνει σε '-ιστές', μας είπαν κάποια φορά. Οι ταυτότητες έχουν κανονιστικές συνέπειες: εγκαθιδρύουν μοντέλα, θέτουν υπό έλεγχο την πολλαπλότητα, μειώνουν τις πολλαπλές διαστάσεις της ζωής στη μία διάσταση μιας εξιδανικεύσης. Εξαιρούν το Γκεβαρισμό, επειδή ο Che Guevara σαφώς προτιμούσε να είναι στην πλευρά της *δύναμης* (*potencia*) και ήταν αντίθετος σε εκείνους που ησύχαζαν κάποιους αγώνες στο όνομα των ιδανικών συνταγών για το πως να επιτύχουν τη κομμουνιστική κοινωνία⁴.”

Μια διερεύνηση στις μορφές της δύναμης και στις κοινωνικές σχέσεις που την παράγουν μπορεί να γίνει μόνο από μια προοπτική που συστηματικά αγκαλιάζει την αμφιβολία και την άγνοια. Αν αναγνωρίζουμε ότι η πρακτική σκέψη των αγώνων είναι μια δραστηριότητα σωμάτων, πρέπει να αναγνωρίζουμε εξ' ίσου – μαζί με το Σπινόζα – ότι κανείς δεν γνωρίζει τι μπορεί να κάνει ένα σώμα. Για να κάνουν έρευνα στο πεδίο της *δύναμης* – για να ερευνήσουν αυτό που είναι ζωντανό και πολλαπλό – οι στρατευμένοι ερευνητές θα πρέπει να εγκαταλείψουν τις προηγούμενες βεβαιότητές τους, την επιθυμία τους να συναντήσουν αγνά υποκείμενα (*pure subjects*), και την τάση τους να επανακτήσουν την πρακτική τους ως ιδανικό συνέχεια και συνέπεια. Από αυτή την άποψη, μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι η *Colectivo Situaciones* αναζητούν να ενσωματώσουν συμπαγώς δύο συνθήματα των Ζαπατίστας: “περπατάμε ρωτώντας”, και “φτιάχνουμε το δρόμο περπατώντας”, με την έννοια ότι η πράξη της ερώτησης και του συλλογικού στοχασμού είναι μέρος της διαδικασίας της δόμησης της εξουσίας.

Η αγωνιστικότητα της έρευνας είναι μια μορφή παρέμβασης, μια πρακτική που συνοδεύει άλλες πρακτικές, ή *experiencias*. Αυτή είναι η τρίτη μεταφραστική δυσκολία. Η *Colectivo Situaciones*, όπως πολλοί άλλοι ακτιβιστές που ανήκουν στο κύμα της καινούριας πρωταγωνιστικότητας στην Αργεντινή, χρησιμοποιούν τη λέξη *experiencia* για να αναφερθούν σε μοναδικές, λίγο ή πολύ οργανωμένες ομάδες, με ρευστά όρια, που ενέχονται σε μια συνεχιζόμενη χειραφετητική πρακτική. Παραδείγματα *experiencias* με τις οποίες η *Colectivo Situaciones* έχει εξασκήσει την αγωνιστική έρευνα περιλαμβάνουν τους H.I.J.O.S. (την ομάδα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που σχηματίστηκε από τα παιδιά των εξαφανισθέντων), το MoCaSe

3 Ο Miguel Benasayag, πρώην μέλος του αργεντίνικου γκεβαρικού στρατού PRT-ERP, είναι σήμερα φιλόσοφος και ακτιβιστής που διαμένει στο Παρίσι. Συμμετέχει στην συλλογικότητα *Malgré Tout* και είχε σημαντικό ρόλο στις πρώιμες μέρες των *Colectivo Situaciones*. [σ.τ.ε.μ. Εφεξής, σύμφωνα και με τα προηγούμενα, θα μεταφράζουμε στα ελληνικά το *poter* ως 'εξουσία' και το *potencia* ως 'δύναμη'].

4 Δείτε το Cf. Benasayag, M. and D. Sztulwark. (2000) *Política y Situación: De la potencia al contrapoder*. Buenos Aires: Ediciones de Mano en Mano, 217-21. Ο Diego Sztulwark είναι ένα από τα μέλη της *Colectivo Situaciones*.

(μια αγροτική ομάδα), και το MTD του Solano (ένα κίνημα μέσα στο ευρύτερο *riquetero* κίνημα, που σχηματίστηκε κυρίως από άνεργους εργάτες), το Grupo de Arte Callejero (μια ομάδα τέχνης του δρόμου που είναι πολύ κοντά στους H.I.J.O.S.), την εκπαιδευτική κοινότητα Creciendo Juntos (ένα ελεύθερο σχολείο που λειτουργεί από ριζοσπάστες δασκάλους/ες), τους πολιτικούς κρατούμενους της κυβέρνησης του Néstor Kirchner, και ένα αριθμό άλλων *experiencias* στην Αργεντινή, τη Βολιβία, την Ουρουγουάη και το Μεξικό. Η λέξη *experiencia* συνδηλεί και την εμπειρία (*experience*), με την έννοια της συσσώρευσης γνώσεων αντίστασης, και το πείραμα (*experiment*), που γίνεται κατανοητό ως πρακτική. Στο άρθρο που ακολουθεί, όταν η λέξη *experiencia* έχει αυτή τη διπλή σημασία την έχουμε μεταφράσει ως εμπειρία/πείραμα.

Κρατάμε αυτές τις λέξεις μαζί επειδή θεωρούμε σημαντικό να διατηρήσουμε την διάσταση της εμπειρίας στην οποία η λέξη *experiencia* αναφέρεται. Μια *experiencia* μπορεί να έχει τοπικά χαρακτηριστικά, όπως το MTD Solano, του οποίου οι ρίζες ήταν σε μια παραγκούπολη στο νότιο μέρος του ευρύτερου Buenos Aires, ή μπορεί να είναι περισσότερο αποτοπικοποιημένη, όπως η Colectivo Situaciones. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι *experiencias* ορίζονται από μια συγκεκριμένη μορφή οργάνωσης του βιό-κοσμου, μια συγκεκριμένη αναζήτηση να επαναπροσδιορίσουν τους δεσμούς εκείνους που ορίζουν εκείνη την ομάδα ανθρώπων ως συλλογικότητα με τέτοιο τρόπο που να παράγουν, σε κάθε περίπτωση, κοινωνικές σχέσεις που είναι ανώτερες εκείνων του καπιταλισμού. Η δόμηση μια μη-καπιταλιστικής κοινωνικότητας είναι μια δραστηριότητα-κλειδί για τις *experiencias* που η Colectivo Situaciones συνεργάζεται. Για το MTD Solano, για παράδειγμα, η παραγωγή υποκειμενικών ανθρώπινων δεσμών εναλλακτικών στους δεσμούς του κράτους και της αγοράς είναι μια καθοριστική στιγμή για την έννοια της αυτονομίας, σύμφωνα με εκείνους. Γιατί η υλική βάση της υποστήριξης και της αγοράς και τους κράτους είναι οι δεσμοί που παράγονται στο τοπικό επίπεδο. Επομένως, μια από τις πιο σημαντικές δραστηριότητες αναστοχασμού συμπεριλαμβάνει την κριτική των ατομικιστικών αξιών, των συμβολιακών σχέσεων, και την εργαλειοποίηση της ζωής όπως φαίνεται στο πιο βασικό και συμπαγές επίπεδο, δηλαδή στο ίδιο επίπεδο, στην ίδια χωρική και χρονική διάσταση, όπου υπάρχει η δύναμη (*potencia*). Υπάρχουν ορισμένοι τύποι των κοινωνικών δεσμών που κάνουν δυνατότερη τη δύναμη. Άλλοι την κάνουν πιο αδύναμη. Η αγωνιστικότητα της έρευνας όπως θεωρείται και εξασκείται από την Colectivo Situaciones είναι μια στρατευμένη προσπάθεια και για την παραγωγή δεσμών στο επίπεδο του συγκεκριμένου και για την ύφανσή τους με τέτοιο τρόπο που να επιτρέπουν ένα μέγιστο δύναμης.

Οι στρατευμένοι ερευνητές δουλεύουν με σκοπό να κάνουν πιο δυνατά τα στοιχεία μιας μη-καπιταλιστικής κοινωνικότητας. Αυτό απαιτεί από εκείνους την ανάπτυξη μια συγκεκριμένης μορφής σχέσεων με τις ομάδες και τα κινήματα με τα οποία εργάζονται. Ακολουθώντας το Σπινόζα, η Colectivo Situaciones αποκαλεί αυτή τη σχέση *σύνθεση* (*composicion*). Η σύνθεση ορίζει τις σχέσεις ανάμεσα στα σώματα. Δεν αναφέρεται σε συμφωνίες που εγκαθιδρύθηκαν στο επίπεδο του λόγου (*discursive*) αλλά στις πολυδιάστατες ροές συναισθήματος/θυμικού (*affect*) και επιθυμίας που αυτή η σχέση θέτει σε κίνηση. Επομένως, η αγωνιστικότητα της έρευνας ενυπάρχει (*immanent*) στις *experiencias* με τις οποίες εργάζεται. Αυτή η συγκεκριμένη σχέση δεν επιτυγχάνεται μέσα από τη συνειδητή κατανόηση, αλλά με το άνοιγμα στις δυναμικές του συναισθήματος/θυμικού (*affect*) που προσδιορίζουν τη δυνατότητα της δύναμης (*potencia*) στην κατάσταση.

Εδώ η Colectivo Situaciones απομακρύνεται από μια συγκεκριμένη κοινοτυπία που διαπερνά το μεγαλύτερο μέρος της σύγχρονης ακτιβιστικής κουλτούρας, και στην Αργεντινή και στη Βόρεια Αμερική: την ιδέα ότι μια συγκεκριμένη μορφή επικοινωνίας (είτε είναι η χρήση του ίντερνετ, η απο τα κάτω δημιουργία ταινιών, ή οποιαδήποτε άλλη μορφή) έχει μια εγγενή χειραφετική επίδραση στους ανθρώπους. Η επικοινωνία παράγει αφαιρέσεις της εμπειρίας. Η εμπειρία η ίδια μπορεί μόνο να βιωθεί. Ακόμη και αν υπάρχει δύναμη, για παράδειγμα, στον ακτιβισμό που φτιάχνει από τα κάτω πειράματα επικοινωνίας, αυτό που υπάρχει ως δύναμη στην κατάσταση εκείνη δεν μπορεί να επικοινωνηθεί. Με αυτή την έννοια, ίσως η Colectivo Situaciones θα συμφωνούσε με την θέση που προτάθηκε από τους Michael Hardt και Antonio Negri σύμφωνα με την οποία δεν υπάρχει κυκλοφορία των αγώνων⁵. Αν και για την Colectivo Situaciones αυτό δεν συμβαίνει μόνο σε αυτή τη στιγμή της ιστορίας. Οι αγώνες δεν επικοινωνούν τη δύναμή τους, δεν το έκαναν και δεν θα το κάνουν ποτέ. Υπάρχει ωστόσο, η πιθανότητα

5 Hardt, M. and A. Negri (2000) *Empire*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 52-9. [~, Αυτοκρατορία, Αθήνα: Εκδόσεις Scriptoria]

συνηγήσεων ανάμεσα σε αγώνες και σημεία αντίστασης, αλλά αυτό είναι κάτι εντελώς διαφορετικό. Υπάρχουν συνηγήσεις ανάμεσα σε αγώνες όταν είναι “κοινά εποχικά προβλήματα” και αντιμετωπίζουν παρόμοια εμπόδια, κάνοντας δυνατή τη μεταφορά “συγκεκριμένων γνώσεων, αισθημάτων και διακηρύξεων” (2002: 199). Επομένως, θα μπορούσαν να υπάρχουν συνηγήσεις ανάμεσα στους Αργεντίνους *riqueteros* και στους μετανάστες εργάτες στη Δυτική Ευρώπη, ακόμη κι αν δεν υπάρχει πραγματική ανταλλαγή λέξεων ανάμεσά τους⁶.

Η *Colectivo Situaciones* κάνει μια σαφή διάκριση ανάμεσα στην προοπτική που θεωρεί το κοινωνικό σύνολο από την αφηρημένη απομακρυσμένη προοπτική της “παγκόσμιας σκέψης” και την σκέψη της κατάστασης, για την οποία η διάσταση της εμπειρίας είναι η συγκεκριμένη μορφή της ύπαρξης στον κόσμο. Εδώ, όπως το θέτει η συλλογικότητα *Malgré Tout*, η επιλογή είναι ξεκάθαρη: είτε ο κόσμος είτε η κατάσταση⁷. Η παγκόσμια διάσταση ενέχει το να βλέπουμε τον κόσμο ως θεατές, μια επισκόπηση που διαμεσολαβείται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, και μας μετατρέπει σε ανήσυχα άτομα, ανήσυχα για θέματα που μας έρχονται μόνο ως αναπαραστάσεις. Η περιορισμένη σφαίρα της κατάστασης, είναι ωστόσο αυτή για την διαμόρφωση της οποίας έχουμε την υπευθυνότητα. Παράγουμε και μας παράγουν οι καταστάσεις στις οποίες ζούμε. Είτε οι πρακτικές μας είναι εκείνες του ατόμου-θεατή, και διατηρούν αμετάβλητες ορισμένες αξίες, δεσμούς, και συναισθήματα που αναπαράγουν την κεντρικότητα της κρατικής εξουσίας και την διαπεραστικότητα των σχέσεων της αγοράς, ή είμαστε πρόσωπα στην κάθε κατάσταση, ανοιχτά για να παράγουμε και να διατηρήσουμε τους δεσμούς που σχηματίζουν μια διαφορετική, μη-καπιταλιστική κοινωνικότητα.

Η αγωνιστικότητα της έρευνας αναλαμβάνει μια έμφυτη (*immanent*) δέσμευση στην κατάσταση. Η κατάσταση, όπως την κατανοεί η *Colectivo Situaciones*, είναι ένας κυρίαρχος χώρος και χρόνος που καθορίζει τις δικές της αισθήσεις και αποτραβιέται από τις αισθήσεις που παράγονται από το κράτος και την αγορά. Οι υποθέσεις εργασίας των στρατευμένων ερευνητών είναι απευθείας επεξεργασίες των αναγκών της κατάστασης. Σε αντίθεση με τον ακαδημαϊκό ερευνητή, τον παραδοσιακό αγωνιστή, και τον ανθρωπιστικό ακτιβιστή, που είναι “πέραν της κατάστασης” (*extrasituational*), η στρατευμένη ερευνήτρια σκέφτεται και δρά στην κατάσταση.

Πως να γράψεις για την δύναμη (*potencia*) μιας εμπειρίας/πειράματος, γνωρίζοντας ότι η δύναμή τους δεν θα μεταφερθεί στη γραφή; Ποιό είδος γραφής μπορεί τουλάχιστον να αναζητήσει συνηγήσεις; Βέβαια, όχι μια γραφή που παρουσιάζεται ως προσχέδιο, ως περίγραμμα, ως πρόβλεψη. Μια τέτοια γραφή θα είναι αντι-παιδαγωγική. Η αγωνιστική έρευνα δεν διδάσκει, τουλάχιστον όχι με την έννοια μιας εξήγησης που προϋποθέτει την ηλιθιότητα και την αδυναμία εκείνων στους οποίους εξηγεί⁸. Η αγωνιστικότητα της έρευνας είναι μια σύνθεση θελήσεων, μια προσπάθεια να δημιουργηθεί αυτό που ο Σπινόζα αποκαλούσε χαρούμενα πάθη (*joyful passions*), που ξεκινά από και αυξάνει τη δύναμη (*potencia*) όλων όσων συμμετέχουν. Μια τέτοια προσέγγιση είναι δυνατή μόνο με την παραδοχή από την αρχή ότι κάποιος δεν έχει τις απαντήσεις, και κάνοντάς το, αφήνοντας την επιθυμία να οδηγήσει άλλους ή να θεωρηθεί ειδικός.

Φυσικά, πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι ως μεταφραστές πιστεύουμε ότι πολλά μπορούμε να μάθουμε από τη *Colectivo Situaciones*. Αλλά δεν είναι το θέμα να παραλάβουμε τις σωστές ιδέες που μεταδίδουν, σαν να αντιγράφουμε συνταγές από ένα βιβλίο. Αντίθετα, πιστεύουμε ότι το θέμα είναι να μάθουμε να αναγνωρίζουμε και να δίνουμε ένταση στην δύναμη (*potencia*) των καταστάσεών μας, και έτσι να δρούμε με τρόπο που συνηχεί με την πρακτική της *Colectivo Situaciones*. Ελπίζουμε ότι η εισαγωγή και η μετάφρασή μας θα βοηθήσει τους ανθρώπους να χρησιμοποιήσουν αυτό το κείμενο για τους δικούς τους σκοπούς στις δικές τους καταστάσεις.

6 Για μια συζήτηση της έννοιας της συνήχισης δείτε το Holloway, J. (1998) ‘Dignity’s Revolt,’ in J. Holloway and E. Peláez (eds.) *Zapatista! Reinventing Revolution in Mexico*. London: Pluto Press.

7 *Collectif Malgré Tout* (2005) ‘Manifeste’ [<http://1libertaire.free.fr/malgreTout02.html>], accessed 28 August 2005, English translation forthcoming. Το 1999, οι *El Mate* (η *Colectivo Situaciones* δεν είχε εμφανιστεί ακόμα), η *Malgré Tout*, οι *Mothers of Plaza de Mayo*, μαζί με άλλες συλλογικότητες από τη λατινική αμερική και την ευρώπη, συναντήθηκαν στο Buenos Aires για να σχηματίσουν το Δίκτυο Εναλλακτικής Αντίστασης (*Network of Alternative Resistance*). Η κοινή τους διακήρυξη συνοψίζει αρκετά από τα σημεία της φιλοσοφίας της *Colectivo Situaciones*. Μια μετάφραση στα αγγλικά μπορείτε να δείτε εδώ [http://www.voiceoftheturtle.org/library/nar_manifesto.php].

8 Δείτε το: Ranciere, J. (1991) *The Ignorant Schoolmaster: Five Lessons In Intellectual Emancipation*. Stanford, CA: Stanford University Press.

Βιβλιογραφία της Colectivo Situaciones:

- στα ισπανικά:

Colectivo Situaciones (2001) *Contrapoder: Una Introducción*. Buenos Aires: De Mano en Mano,.

Colectivo Situaciones (2002) *19 y 20: Apuntes Para el Nuevo Protagonismo Social*. Buenos Aires: De Mano en Mano.

Colectivo Situaciones (2002) *Genocida en el Barrio. Mesa de Escrache Popular*. Buenos Aires: De Mano en Mano.

Colectivo Situaciones and Universidad Trashumante (2004) *Universidad Trashumante: Territorios, Redes, Lenguajes*. Buenos Aires: Tinta Limón.

MTD of Solano and Colectivo Situaciones (2002) *La Hipótesis 891: Más Allá de los Piquetes*. Buenos Aires: De Mano en Mano.

Numerous articles and militant research notes can be found in the collective's website:

www.situaciones.org

- στα αγγλικά:

Colectivo Situaciones (2004) 'Causes and Happenstance: Dilemmas of Argentina's New Social Protagonism' [<http://www.commoner.org.uk/08situaciones.pdf>], also at [http://multitudes.samizdat.net/article.php3?id_article=1949].

Colectivo Situaciones and Marina Sitrin (2004) 'The Shock of the New: An Interview with Colectivo Situaciones' [<http://www.anarchist-studies.org/article/articleview/36/1/6>].

Colectivo Situaciones (forthcoming) 'Argentina, December 19th and 20th, 2001: A New Type of Insurrection,' *Perspectives on Anarchist Theory*.

Colectivo Situaciones (forthcoming) 'On the Researcher-Militant', in M. Coté, G. DePeuter and R. Day (eds.) *Utopian Pedagogy*. Toronto: University of Toronto Press.